

Budgetaftale 2026

18. september 2025

Indledning

Nyt Odsherred, Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Lokalt Fokus og Danmarksdemokraterne har d. 18. september 2025 indgået aftale om budget 2026.

Aftalen indeholder udvidelser for 35 mio. kr. og budgettet balancerer med et kassetræk på 4,6 mio. kr. At der indgår et mindre kassetræk har baggrund i, at kommunen har en robust økonomi, hvor der ved udgangen af 2025 er en gennemsnitlig kassebeholdning på 230 mio. kr. Direktionen har i forbindelse med budgetlægningen vurderet, at kassefinansiering kan anvendes som en del af budgettet for 2026, uden at udfordre likviditeten og uden at komme i konflikt med den økonomiske politik om en gennemsnitlig kassebeholdning på 175 mio. kr.

Partierne er glade for at kunne præsentere en budgetaftale, der tager højde for at kunne imødekomme behovet for løsninger efter Odsherred Forsyning, at kunne arbejde strategisk på at forbedre vores økonomiske situation og at kunne realisere visioner som et nyt demenshus og børnekulturhus.

Udvidelsesforslagene tager udgangspunkt i følgende 3 forhold:

1. **Det nødvendige** – *det som vi ikke kan undvære uden negative konsekvenser*
2. **Det, der gør os stærkere** – *investeringer der gør os rigere*
3. **Det, der rækker ind i fremtiden** – *vores drømme og visioner*

Det nødvendige

Det nødvendige - Udgifter til drift

- Stigende varmeudgifter i kommunale institutioner/bygninger

Som følge af de markant stigende varmeudgifter i de kommunale institutioner/bygninger, der er forsynet af Odsherred Varme, som en konsekvens af Odsherred Varmes rekonstruktion, er der enighed om at afsætte 4,0 mio. kr. årligt.

- Stigende varmeudgifter i forsamlingshuse og klubhuse

Der afsættes 300.000 kr. til varmemhjælp til forsamlingshuse og klubhuse, der ligger inden for Odsherred Forsynings dækningsområde. Det drejer sig om 4 forsamlingshuse og ét klubhus.

Odsherred Kommune giver allerede tilskud til forsamlingshusene for at stille deres lokaler til rådighed for foreninger m.v. Med stigende varmepriser vil dette tilskud ikke dække de faktiske udgifter.

De 4 forsamlingshuse, der bliver ramt af prisstigninger på fjernvarme fra Odsherred Forsyning, ligger i Vig, Egebjerg, Engelstrup og Nr. Asmindrup. Odsherred Kommune har desuden en driftsaftale med det selvejende klubhus i Herrestrup, der befinder sig i det berørte område.

Øvrige forenings – og klubhuse har andre varmekilder og bliver ikke ramt.

- Ejendomsdrift

Kommunen har et meget stort vedligeholdelsesefterslæb på kommunale bygninger.

Der er enighed om at vi skal sikre, at der er afsat midler. Parterne er derfor indstillet på en model, der sikrer både midler og at de reserveres specifikt til formålet. Der er enighed om, at der afsættes 4,7 mio. kr.

- Udskiftning af 120 biler i Hjemme- og Sygeplejen

Bilparken i Hjemme- og Sygeplejen er ved at være nået grænsen for deres levetid. Udgifterne til vedligehold af bilerne bliver højere og højere, sikkerhedsmæssigt er der biler med kun en enkelt airbag og bilparken består af 24 forskellige mærker, som kan gøre det svært at beherske køretøjet fuldt ud.

Der er enighed om at afsætte 2,6 mio. kr. til udskiftning og fornyelse af bilparken via leasing. Der laves en plan for udskiftningen, der sikrer arbejdsmiljø og driftsstabilitet fremadrettet ved at lave en 6 års turnus på bilerne i hjemme/sygeplejen, så der hvert år udskiftes 20 biler. På grund af tilstanden vil der første år skulle udskiftes det dobbelte antal.

- Cybersikkerhed

Det offentlige Danmark, herunder også kommunerne, udsættes for stadig flere cyberangreb og vi har allerede set for mange eksempler på, at det har ramt os.

Der er enighed om at indsatsen i forhold til at modvirke disse angreb effektivt skal øges og derfor afsættes der 650.000 kr. til yderligere én stilling i IT-afdelingen målrettet dette felt.

Det nødvendige – Udgifter til anlæg

- Reetablering af veje som følge af rekonstruktionen i Odsherred Varme

Der er enighed om at afsætte 5,6 mio. kr. til reetablering af vejene over 2 år i den sydlige del af Odsherred efter det kuldsejlede fjernvarmeprojekt. Arbejdet igangsættes i 2025 finansieret af de midler, der er afsat til renter og afdrag på gælden som følge af Odsherred Varmes rekonstruktion. Der anvendes 11,5 mio. kr. fra denne pulje, så vejene reetableres for 17,1 mio. kr. Udgiften anslås at udgøre 23,1 mio. kr., hvoraf kommunen forventes at modtage en dividende på 6 mio. kr. som følge af krav rejst overfor Odsherred Varme.

- Nødstrøm, indkøb af powerbanks

Som opfølgning på 3 dages beredskabsplanen for plejecentre og døgntilbud er der enighed om at indkøbe 1-2 powerstationer (store powerbanks) til alle døgntilbud i kommunen, dvs. til de seks plejecentre og to døgninstitutioner i Social og Arbejdsmarked, samt tilhørende materiel fx solpaneler, ekstra ledninger m.v.

Powerstationer er store mobile batterier, der kan levere nødstrøm. De kan ikke opretholde normal drift, men kan medvirke til at opretholde nøddrift i tre-døgns-beredskabet (med mad, drikke, pandelygter, tæpper m.v.). Der skal kunne leveres nødstrøm i de indtil videre krævede tre døgn.

Der er enighed om at afsætte 0,5 mio. kr. til dette.

Det, der gør os stærkere

Det, der gør os stærkere - Udgifter til drift

- Udvikling af Erhvervs- og Byggeservice

Kommunen har igennem de seneste år arbejdet målrettet på at styrke kommunens erhvervsindsats. Det er enighed om at afsætte 3 mio. kr. til at videreføre og udvide denne indsats med henblik på at styrke det nuværende erhvervsliv og tiltrække nyt erhverv til Odsherred Kommune.

Der ønskes dels fokus på at professionalisere og udvide kommunens erhvervsudvikling og erhvervsfremmeindsats, hvor fokus er at tiltrække nye virksomheder, understøtte iværksætteri samt at styrke hjælpen til generationsskifte. Dels skal den direkte erhvervsservice styrkes, bl.a. igennem fortsat reduktion af sagsbehandlingstiden på byggesager og det daglige samarbejde med virksomhederne, jævnfør anbefalinger fra Dialogforum for Erhverv og Turisme.

I forlængelse af dette er der også enighed om at afsætte en bevilling på 1 mio. kr. per år i årene 2026 og 2027, specifikt til at få nedsat venteliste og sagsbehandlingstid på lovliggørelsessager (byggesager).

Der følges løbende op på den styrkede indsats.

- Styrket bosætning

Der skal være mange flere borgere, der har lyst til at bosætte sig i Odsherred. Bosætningsservice skal styrkes, så flere får øje på Odsherred, når de leder efter deres næste hjem.

Understøttelse af bosætningsservice er en tværgående indsats, der involverer medarbejdere på tværs af afdelinger og centre i kommunen. Bosætningsservice arbejder med synlighed, tiltrækning, fastholdelse og kommunikation.

Bosætningsservice koordineres af en nøglemedarbejder i afdelingen Kultur og Fritid, der er tovholder på en tværgående arbejdsgruppe, og som driver aktiviteterne, sikrer involvering på tværs af afdelingerne og centrene, sikre fremdrift i initiativerne samt håndterer og besvarer henvendelser fra potentielle borgere og tilflyttere.

Der er enighed om at afsættes 0,5 mio. kr. årligt til at styrke aktiviteter, der kan føre til øget bosætning, herunder selve koordinationsopgaven.

- Forslag om indsats mod skolevægring

Der er evidens for at tidlig indsats ift. fravær i skolerne øger sandsynligheden for hurtigere tilbagevending til skolen. Det vil på kort sigt skabe en nedbringelse af elevernes fravær og en større tilknytning til et fagligt og socialt læringsfællesskab, hvilket bidrager til at modvirke mistrivsel, dårligere faglige præstationer og social isolation.

Der er enighed om at prioritere udvidelsen af fraværsteamet på skolerne, så indsatsen kan omfatte elever på alle klassetrin jf. BUU-04-D, dog således at der afsættes 0,6 mio. kr.

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget drøfter de nærmere rammer for udvidelsen af indsatsen.

- Etablering af flere elevpladser

Der er enighed om at det er vigtigt, at der etableres flere elevpladser, jf. ØU-11-D. Det er en nødvendig del af opgaven med at tiltrække og tilknytte medarbejdere, at vi optager og uddanner flere elever. Med forslaget oprettes der i gennemsnit 15 nye elevpladser årligt på følgende områder:

- Ejendomsserviceelev
- Ernæringsassistentelev
- Pædagogisk ass. elev
- It- support elev
- Teknisk designer elev
- Eventkordinator elev
- Kontorelev
- Mediegrafiker elev

Elevpladserne finansieres inden for centrenes egen ramme.

- Måltrettet indsats i forhold til at forebygge og nedbringe sygefraværet og forbedret arbejdsmiljø

Der er enighed om at nedsætte et § 17, stk. 4-udvalg, der får til opgave at målrette og styrke indsatsen på dette område. Der udarbejdes et politisk kommissorium ift. indsatser og mål for indsatserne. Udviklingen i sygefraværet og arbejdsmiljøet skal følges og rapporteres løbende.

Mulige indsatser er:

- Kurser til de lokale MED-udvalg om en aktiv rolle i trivselsarbejdet samt forebyggelse af stress, hvor vægten ligger på forebyggelse og samarbejde samt de helt konkrete, lokale hverdagsindsatser.
- Fokus på medarbejdergrupper på arbejdspladser med høje følelsesmæssige krav i arbejdet med mennesker. Formålet er at give deltagerne viden om og forudsætninger for at have et arbejde med høje følelsesmæssige krav, så deltagerne selv kan stå for samtaler om det på deres egne arbejdspladser, som fortrinsvis vil være på velfærdsområderne.

Midlerne kan bl.a. anvendes til kompetenceudvikling og en markant udvidelse af organisationens nuværende udbud af kurser m.v. inden for arbejdsmiljøområdet til både medarbejdere og ledere både i og uden for MED-systemet. Kompetenceudviklingen tænkes bredt og kan være officielle arbejdsmiljøkurser eller særlig tilrettelagte forløb.

Der er enighed om at afsætte 2,7 mio. kr. til indsatsen. Puljen afsættes over 2 år med 1,7 mio. kr. i 2026 og 1 mio. kr. i 2027.

- Frivilligcenter

Byrådet har tidligere truffet beslutning om at støtte etableringen af et frivilligcenter.

Der er søgt statstilskud til etableringen af frivilligcenteret. Statstilskuddet forudsætter, at der er kommunal medfinansiering.

Der er enighed om at afsætte midler til medfinansiering af frivilligcenteret.

Det afsættes 0,09 mio.kr. i 2026, 0,27 mio. kr. i 2027 samt 0,35 mio. kr. i 2028 og frem

Hvis der ikke opnås statstilskud, fastholdes tilskuddet i 2026.

Modtages det søgte statstilskud ikke, skal ovenstående behandles i aftalekredsen igen.

- Aktiviteter i SFO'erne

Der er enighed om at afsætte 0,2 mio. kr. til aktiviteter i SFO'erne.

- Aktiviteter på bosteder og plejecentre - Midler til BOK

Der er enighed om at afsætte 0,2 mio. kr. til aktiviteter på bosteder og plejecentre. Midlerne afsættes til BOK, der i samarbejde med lederne på bostederne og plejecentrene målretter midlerne.

- Miljøtilsyn

Der er enighed om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2026 til øget miljøtilsyn.

- Midler til frivilligt arbejde som følge af ældrelovens § 7, stk. 3

Det følger af ældrelovens § 7, stk. 3, at der skal ydes økonomisk støtte til frivilligt arbejde på ældreområdet.

Der er enighed om, at der afsættes 0,2 mio. kr. til frivilligt arbejde på ældreområdet.

Det, der gør os stærkere - Besparelser i driften

- Bedre indkøb

Der skal fokus på øget e-handel og bedre compliance i hele organisationen. Administrationen har vurderet at der umiddelbart er et potentiale på 1,5 mio. kr. i 2026, som følge af de initiativer der er taget. Dette kombineret med de anslåede besparelser, som kan opnås gennem bedre indkøb, medfører en mulig reduktion på 2,350 mio. kr.

Besparelsen indgår i finansieringen af udvidelserne.

- Social forhandler

Flere bosteder stiller til stadighed krav om forhøjelse af takster. Det er forventningen fra administrationen at en forstærket indsats på kontraktområdet vil kunne bidrage med en besparelse på 2,275 mio. kr. i 2026.

Besparelsen indgår i finansieringen af udvidelserne.

Det, der gør os stærkere - Udgifter til anlæg

- Flytning af Tengslemark Specialbørnehave til Nykøbing

Der er et ønske om at flytte Tengslemark specialbørnehave til den tidligere Nordstjernes lokaler. Dette vil sikre en specialbørnehave med en bedre planløsning og indretning i forhold til børn med handicap, bedre vedligeholdt bygning samt lettere tilgængelighed. En flytning kræver ombygning af Nordstjernen for at opfylde gældende lovgivning, hvilket delvist kan modregnes af de reserverede midler afsat til renovering af nuværende lokaler for Tengslemark. Anslået anlægsbudget er 7,9 mio.kr., modregnet 2,4 mio.kr. afsat til renovering, giver det et samlet behov for yderligere 5,540 mio.kr.

Der er enighed om at afsætte 5,540 mio.kr. til ombygning af Nordstjernen.

- Trafiksikkerhedstiltag

Der er enighed om at afsætte en pulje til trafiksikkerhedstiltag på 0,5 mio. kr. i 2026.

Det, der rækker ind i fremtiden

Det, der rækker ind i fremtiden – Udgifter til drift

- Landsbypedeller

Det skal undersøges nærmere hvordan et forslag om landsbypedeller bedst udmøntes, bl.a. ved at hente inspiration fra andre kommuner, som allerede har sådanne ordninger.

Opgaverne som landsbypedeller kan løse, kan f.eks. være:

- småreparationer på bygninger og faciliteter,
- opsætning og vedligehold af borde / bænke, skilte, affaldsstativer m.m.,
- udføre ad-hoc opgaver som typisk kommer ind til kommunen via "giv-et-praj"-app'en, hvorfra det i dag bestilles som regningsarbejde ved kommunens entreprenører,
- tilsyn med eksisterende kontraktarbejde, herunder grønne områder, renhold, toiletrengøring, hævværk på bygninger og inventar m.v.,
- supplerende vedligeholdelse af grønne områder, stier og fællesarealer,
- hjælpe med praktiske mindre opgaver på tværs af Centre,
- støtte til frivillige og foreninger, f.eks. ved hjælp til afholdelse af lokale arrangementer (opsætning, oprydning) samt transport og håndtering af materialer i mindre omfang og
- forebyggende og synlig indsats ved tilstedeværelse i lokalområderne, som skaber tryghed og kontakt og hurtig reaktion på mindre problemer, som ellers kan vokse.

Ansættelser sker i kommunalt regi.

Der er enighed om at afsætte 2 mio. kr. til etablering af forsøget i 2026 og 3 mio. i 2027. Herefter evalueres forsøget.

Klima- og Miljøudvalget samt Kultur inddrages i arbejdet.

Det, der rækker ind i fremtiden - Udgifter til anlæg

- Demenshus

Der er enighed om, at faciliteterne for kommunens demente borgere og pårørende skal forbedres.

Der er enighed om, at der skal bygges om inden for eksisterende rammer på Baeshøjgård ved at etablere det mulige antal opholdsrum (min. 4 rum) i de nuværende lokaler, som p.t. anvendes af Hjemme- og Sygeplejen. Der er enighed om at afsætte 5,2 mio. kr., hvoraf et evt. mindreforbrug anvendes i forbindelse med lokalisering af Hjemme- og Sygeplejen.

- Flere plejehjemspladser

Kapacitetsanalysen viser klart, at der er behov for flere plejehjemspladser. Behovet for at udvide kapaciteten gør, at parterne er enige om at igangsætte arbejdet med at etablere 40 nye kommunale plejehjemspladser i Asnæs.

Der er enighed om at afsætte 1 mio. kr. til planlægning og projektering i 2026 og i 2027 afsættes 18,5 mio. kr. til opførelsen.

- Omlægning af folkeskole og inklusion og dagtilbud

Der er enighed om at afsætte en pulje på samlet 9 mio. kr. til at understøtte omlægningen af børne-/ungeområdet mod en tidligere og mere forebyggende og inkluderende indsats, et stærkere tværprofessionelt samarbejde og dermed en mere helhedsorienteret tilgang til børnene/de unge og deres familier. Der er brug for at sætte fokus på både det samlede skoleområde (special og almen) og på dagtilbudsområdet.

Skoleområdet: Der er behov for at understøtte stærkere og mere rummelige fællesskaber på folkeskolerne, så flere elever bliver eller kommer tilbage til almenskolen.

Dette kræver en dedikeret indsats på mange fronter, og der afsættes i 2026 4,7 mio. kr. til:

- arbejdet med udvikling af mellemformer og specialundervisningstilbud med henblik på at flere inkluderes i almenområdet og
- opbygning af relevant styrings- og ledelsesinformation og Implementering af den helhedsorienterede samt tidlige og forebyggende indsats.

Daginstitutionsområdet: Området står foran en nødvendig tilpasning, så strukturen er tilpasset det reelle kapacitetsbehov. Det sker ved at der i 2026 afsættes 4,3 mio. kr. til:

- annullering af demografireguleringen i 2026 og omstilling til tidlig og forebyggende indsats i forlængelse af det, som ovenfor er beskrevet med udgangspunkt i skoleområdet.

Det indgår som en del af finansieringen af udvidelserne på anlæg, at de afsatte midler til Hørve Børnehus udgår af anlægsbudgettet.

- Aksen 2,0 – Børnekulturhus og borgerbetjening

Ombygning af biblioteket i Asnæs til et børnekulturhus har til formål at stimulere læseglæden hos børn. Børns læsning er afgørende for kommunens vision om at være sammen om det gode hverdagsliv, de gode oplevelser og sikre gode uddannelsesmuligheder. Biblioteket har et godt samarbejde med skoler og daginstitutioner, som vi gerne vil styrke og give en fysisk forankring. Samtidig er et inspirerende børnebibliotek vigtigt for kommunens bosætningspolitik: at tiltrække børnefamilier.

Der er enighed om at afsætte 2,2 mio. kr. til anlæg.

- Ung i Odsherred – værkstedsfacilitet

Placeringen af Ung i Odsherred på Campus Odsherred giver store muligheder for især for de unge, der ønsker at deltage i ungdomsskoleaktiviteter som workshops og mere strukturerede holdaktiviteter. Det er dog samtidig afgørende at fastholde et tilbud til de lidt mere udfordrede unge, der har brug for mere plads, friere rammer og et miljø, hvor der også er plads til at larme lidt. Der er et ønske om at se på mulighederne for at skabe en lokation, der kan rumme værkstedsfaciliteter, undervisningslokale, garage og øvelsesbane. Det vil give et naturligt samarbejde med SSP og skabe en tryk ramme, hvor de unge mødes af voksne dér, hvor de er – også dem, der har svært ved at indgå i campusmiljøet.

Der er enighed om at afsætte 0,1 mio. kr. i 2026 til undersøgelse af, om der kan skabes sådan et tilbud. Målgruppen for Ung i Odsherred skal inddrages i undersøgelsen.

- Rundkørsel Fårevejle

Krydset Adlers Alle og Kalundborgvej/Høvevej er et særdeles belastet kryds. Udover de to veje, som udgør et T-kryds, er der direkte ind- og udkørsel til Rema 1000 midt i krydset. Desuden er der flere veje, som ligger tæt på krydset og som leder trafikanter ud i opmarchbåsene. Slutteligt er der en udkørsel fra et areal, Høvevej 7, beliggende bag Rema 1000, med en eksisterende boliglokalplan, som vanskeligt kan udnyttes, hvis krydset ikke forbedres med en rundkørsel.

Der er enighed om at afsætte 2,0 mio. kr. i 2026 til undersøgelser og projektering og 8,5 mio. kr. i 2027 til anlæg.

- Klint Havnevej

Der er enighed om, at Klint Havnevej skal udbedres. Der er her alene tale om det stykke af Klint Havnevej, som strækker sig fra Klint Havn til Klintbjerg. Udgiften finansieres af den pulje, der er afsat til efterslæb på kommunens veje, stier og fortove samt de overførte midler der har været afsat til vejen i 2025.

Derudover er det aftalt:

- Ny genbrugsplads i Nykøbing

Der er enighed om at genbrugspladsen i Nykøbing og grenpladsen i Rørvig står over for en række udfordringer hvad angår placering, dimensionering og indretning. Der skal derfor gennemføres en undersøgelse af muligheden for at finde en ny fælles placering, hvor pladsen kan indrettes mere hensigtsmæssigt og kan understøtte det øgede behov der forventeligt vil komme i fremtiden for øget sortering, genbrug og genanvendelse af affaldsressourcerne. Der er med andre ord behov for, at der afsøges muligheder for at skabe et nyt og moderne ressourcecenter nær Nykøbing. Indsatsen skal ske inden for rammen.

- Flytning af Hjemme- og Sygeplejen i Syd til 3 nye lokationer

I forbindelse med at Ungdomsuddannelserne samles i Asnæs og FGU flytter ind i de lokaler på savklingen, som i dag huser Hjemme- og Sygeplejen i Syd, etableres 3 nye lokationer som understøtter de etablerede teams. Udgiften anslås til at udgøre omkring 5 mio. kr. og finansieres inden for den eksisterende ramme til ejendomsvedligehold. Lokaliseringen sker i Asnæs, Grevinge og Hørve.

- Solsikkelinje

Der er enighed om, at der skal gøres en særlig indsats for at styrke vores Borgerservice i at kunne tilbyde hjælp til borgere med et usynligt handicap, der har brug for ekstra god tid og tålmodighed. Det sker gennem træning og uddannelse af personalet. Der oprettes derfor en solsikkelinje til at styrke borgerservice.

- AI, automatisering og velfærdsteknologi

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stort fokus på at udvikle løsninger indenfor automatisering og velfærdsteknologi. Økonomiudvalget modtager en halvårlig status på igangværende initiativer.

- Vedligehold af havne

Byrådet har løbende arbejdet med vedligehold af havnene igennem denne byrådsperiode, senest er der både i 2024 og 2025 udført betydelige vedligeholdelsesarbejder. På bagkant af disse vedligeholdelsesarbejder har Havnerådet bestilt en opdateret vedligeholdelsesplan på moleanlæggene i de tre havne. Denne vedligeholdelsesplan er netop landet og tydeliggør, at der stadig er et markant vedligeholdelsefteerslæb på alle tre havne - hvoraf nogle har akut karakter og bør håndteres i den kommende byrådsperiode.

Der er enighed om, at der dels udarbejdes en prioriteret anlægsplan over det vedligeholdelsefteerslæb, der netop er synliggjort, herunder også om der er anlæg, der skal udføres i 2026, dels at der udarbejdes en vedligeholdelsesplan over øvrige anlæg på havnene, denne laves i samarbejde med de lokale brugerråd.

Derudover igangsættes straks en analyse af den økonomiske, administrative og praktiske organisering af Odsherred Kommunes havne med henblik på at kunne anbefale en kommende organisering i den næste byrådsperiode.

- Skolemad

Der er enighed om, at der skal ses nærmere på, hvordan vi får udbredt skolemad i kommunen.

Nyt Odsherred

Socialdemokratiet

Venstre

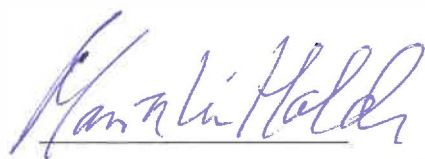
Dansk Folkeparti

Radikale Venstre

Socialistisk Folkeparti

Lokalt Fokus

Danmarksdemokraterne

Enhedslisten